

10 tematskih sklopov pritožb na Evropsko komisijo

1. **Hramba dokumentacije glede plač že pri kratkoročnih nalogih;** obsežna dokumentacija mora biti vsa in ažurno prevedena v nemščino, kar ekonomsko onemogoča kratkoročno opravljanje storitve in manjša naročila.
2. **Dokumentacija glede plač – hramba v tuzemstvu oziroma stalni dostop v elektronski obliki;** dokumentacije se ne da predložiti naknadno v primernem roku, kar ne velja za avstrijske izvajalce storitev.
3. **Višina sankcij;** redno izrekanje kazni v višini več deset tisoč evrov, zaradi malenkostnih napak,

nasprotuje načelu sorazmernosti kazni, saj so kazni za formalne prekrške višje kot za marsikatera kriminalna dejanja.

4. **Načelo kumulativnosti;** pri kršitvah formalnih predpisov se ne vodi samo en postopek, ampak jih je več, kar povzroča nepotrebne stroške, dodatno delo, absurdno visoke kazni in nedopustno otežuje možnosti obrambe.
5. **Dokumentacija glede plač – obseg;** hramba dokumentacije o plačah vseh delavcev, ki so kadarkoli delali na projektu, tudi če so že dolgo zaposleni kje drugje. Nenehne zahteve po

Avstrija z novim zakonom nad konkurenco. Pritožbe v Bruselj!

Avstrijci želijo s poostrenim nadzorom poslovanja tujih podjetij preprečiti dampaing, a zaradi nesorazmernosti in diskriminatornega izvajanja zakona predvsem izločajo tujo konkurenco s trga.

Stela Mihajlović

Od začetka leta med slovenskimi podjetniki, ki na avstrijskem trgu izvajajo storitve, močno buri duhove poostrena zakonodaja v sosednji državi. Kazni za drobne kršitve pri nadzoru dokumentacije so drakonske, hkrati pa Avstrija uvaja strožji sistem jamstev, ki jih mora v primeru nepravilnosti poravnati podjetje oziroma naročnik storitve.

130
slovenskih
podjetij je na
Evropsko komisijo
posredovalo
pritožbe.

Oteženo opravljanje čezmejnih storitev

V osnovi avstrijski Zakon o preprečevanju plačilnega in socialnega dampainga (do konca prejšnjega leta Zakon o prilagoditvi prava delovnih pogodb) določa, da so izvajalci storitev iz drugih držav članic EU pri napotitvi delojemalcev v Avstrijo obvezani plačati plače po veljavnih avstrijskih kolektivnih pogodbah. »To pravilno načelo je treba v vsakem oziru spoštovati, vendar pa se pod pretvezo preprečevanja dampainga najdejo številna birokratska določila, ki bistveno otežujejo opravljanje čezmejnih storitev. Za kršitev določil pa so zagrožene zelo visoke kazni,« je povedal Rudolf Vouk, iz celovške odvetniške pisarne Grilc, Vouk, Škof, prek katere je 130 slovenskih podjetij na Evropsko komisijo posredovalo pritožbe.

Pritožbe v Bruselj

Pritožbe po besedah Vouka temeljijo na dejstvu, da gre za birokratske prepreke, ki niso niti sorazmerne

niti ne služijo zaščiti delojemalcev, temveč dejansko omejujejo svobodo opravljanja storitev v smislu 56. člena Pogodbe o delovanju EU (PDEU). Očitek je tudi, da obstaja kup nedorečenosti glede izvajanja zakonodaje in diskriminatornih ukrepov, dodaja Igor Knez iz Pravne službe GZS. Zakoni sami po sebi niso napisani diskriminatorno, se pa tako izvajajo, in po PDEU je tudi posredna diskriminacija kršitev evropske pogodbe.

Učinki zakona se že kažejo!

Novosti grobo posegajo na konkurenčnost naših podjetij, ki nastopajo na avstrijskem trgu. »Če mora avstrijsko podjetje jamčiti za tujega delodajalca oziroma podjetje za vse njegove obveznosti iz naslova izplačila plač in mora solidarno odgovarjati, bo bistveno manj naklonjeno sklepanju posla s slovenskimi podjetji, kot pa z domačimi avstrijskimi. Prav zato avstrijska podjetja nočejo nositi tega dodatnega tveganja in prekinjajo sodelovanje. Ti učinki se že kažejo,« pojasnjuje Knez.

Že izgubili naročnike

Eden od neposredno prizadetih je avtoprevoznik Srečko Frangež. Pojasnjuje, da tudi druge vplivne članice EU zapirajo trge za storitve, predvsem iz držav iz zadnjih krogov širitve. »A ne tako kot v Avstriji, kjer nam sedaj sporočajo, da lahko delamo po tem zakonu

Birokratske prepreke niso niti sorazmerne niti ne služijo zaščiti delojemalcev.

prevodih, podjetnikom ni jasno, katere dokumente pravzaprav morajo imeti pri sebi v hrambi.

6. **Začasna varščina;** četudi gre za domnevno kršitev formalnih predpisov in ne za premalo izplačano plačo, se proti avstrijskemu nalogo-dajalcu izdajo takoj izvršljive odločbe, začasna varščina pa se ne vrne.

7. **Razmejitev podjemne pogodbe – prepustitve delovne sile;** razlikovanje med obema oblikama je pravno zelo zahtevno, napaka pri tem pa se strogo kaznuje.

8. **Postopek predhodnega odločanja;** pritožniki so mnenja, da avstrijsko pravno stanje ni v skladu s pravom EU.

9. **Napotitev državljanov tretjih držav;** po novem je praksa, da se jo prepove, če od zadnje napotitve nista potekla več kot dva meseca, četudi je delavec v Sloveniji legalno zaposlen.

10. **Kabotaža;** tudi za kabotažne vožnje sedaj zahtevajo prijave napotitve in hrambo celotne dokumentacije, kar je glede na naravo teh voženj de facto nemogoče izpolniti.

Vir: Odvetniška pisarna Grilc Vouk Škof, Celovec

ali pa pri njih odpremo podjetje. Seveda to ni tako enostavno, tudi stroški so visoki,« poudarja Frangež. Boli ga, da zaradi nepoštenega izrivanja sedaj izgubljajo trg, ki so ga dolga leta gradili, saj je zaradi obveznih jamstev med avstrijskimi naročniki veliko nezaupanja in strahu in kar nekaj so jih že izgubili.

Prav tako jim Avstrijci dodatno do absurda zakomplicirajo že postopek najave šoferjev iz tretjih držav. »Avstrijci vedo, da nimajo prav, računajo pa, da bodo v času reševanja situacije trg uredili po svoje. A ko si enkrat zunaj, je težko priti nazaj do posla v starih obsegih,« je prepričan sogovornik. Meni tudi, da donedavno stališče ministrstva za delo in zavoda za zaposlovanje, češ, da bodo sedaj delavci vsaj pošteno plačani, ne drži. »Mi smo jih že prej plačevali kot Avstrijci, sicer bi nam tako ali tako ušli čez mejo,« dodaja Frangež.

Nesorazmernost ukrepov duši podjetnike

Večina zakonodaje na temo napotitve v Avstrijo s strani drugih držav članic EU obstaja že od 2011, dodaja Knez, vendar se do nedavnega ni tako dosledno izvajala, pojavilo se je tudi vprašanje glede sorazmernosti ukrepov.

Na podlagi pred kratim objavljene statistike naj bi se 39 odstotkov primerov plačilnega in socialnega dampainga nanašalo na slovenska podjetja, ki jim sledijo madžarska, šele mnogo kasneje pa izvajalci storitev iz vseh drugih držav, pojasnjuje Vouk, ki pa je pri tem skeptičen: »Vprašanje je, ali v tej statistiki niso zajeti tudi vsi postopki zaradi zgolj formalnih prekrškov po sedanjem in prejšnjem zakonu, ne da bi dejansko šlo za primere prenizkih plač. V tem primeru bi šlo za grob prekršek zoper načela korektnega poročanja, saj bi podjetja zaradi postavitve birokratskih preprek označevali kot črne ovce.«

Najmanjša napaka – visoka kazen

Velika težava so tudi rigorozne globe, ki jih avstrijski inšpektorji predpisujejo za vsak posamezni formalni prekršek, na katerega naletijo v postopku nadzora. Kazni, ki jih sedaj predpisujejo za vsakega delavca in za vsak prekršek posebej, se seštevajo, kar v praksi pomeni, da je lahko podjetnik zaradi nekaj malenkosti

oglobljen z več deset tisoč evri. Manjša podjetja lahko tako s kaznijo izgubijo celoletni prihodek in ker pritožba ne zadrži izvršitve, se bo takšno podjetje verjetno moralo umakniti s trga.

Poostren nadzor s sabo prinaša tudi napake nadzornih organov, opozarja Knez. Kot v enem od primerov, ko je inšpektor podjetju napisal kazen zaradi manjkajočega dokumenta, ne da bi preveril, kaj je napisal. »Tako je podjetju dal odločbo, napisano za neko madžarsko podjetje s petimi delavci, medtem, ko je to imelo le dva. Inšpektorji dobesedno 'štancajo' kazni. Pridejo in v vsakem primeru nekaj najdejo, a niti ne vedo več, koga kaznujejo,« se je o posledicah neizprosnega izvajanja zakona razgovoril Knez.

Pomagal bo edinole pogovor

»Izvajamo več aktivnosti, s katerimi bomo podprli pritožbe v Bruslju,« je poudaril Jernej Tovšak, generalni direktor Direktorata za notranji trg na slovenskem gospodarskem ministrstvu (MGRT), kjer so skupaj z zunanjim ministrstvom že pozvali tudi veleposlaništvi na Dunaju in v Zagrebu, naj se izjasnijo glede možnih ukrepov in rešitev. Prav tako morajo slovenski predstavniki v EU poskrbeti, da bo Evropska komisija pritožbe čim prej dobila v roke, saj je sprejemanje odločitev dolgotrajno. Lahko traja tudi več let.

Tudi minister za infrastrukturo Peter Gašperšič je svojega avstrijskega kolega že pred časom opozoril na perečo problematiko v transportu, kjer podjetja zaradi narave posla težko zadostijo vsem birokratskim pravilom, dodaja Tovšak.

V svojem odzivu je gospodarsko ministrstvo na avstrijske odgovorne naslovalo predlog za čimprejšnje bilateralno srečanje, na katerem bi poiskali rešitve. »Probleme lahko rešimo samo s pogovori. Zavedamo se, da veliko časa ni, vendar so kljub vsemu Avstrijci tisti, ki morajo ukrepati,« je poudaril Tovšak.

Tako ministrstvo za delo kot gospodarsko in zunanje ministrstvo so pripravljene dati podporo, kjer bo to utemeljeno. »Vprašanje avstrijskega izrinjanja konkurence bo urejala politika, saj se problematika tiče več držav, poleg nas tudi Madžarske, Hrvaške, Slovaške, Češke, Poljske, celo Nemčije, kjer so že od nekdaj vajeni visokih standardov,« je še dodal Knez. gg

Foto: Tadej Kreft

»Inšpektorji dobesedno 'štancajo' kazni. Pridejo in v vsakem primeru nekaj najdejo, a niti ne vedo več, koga kaznujejo,« o posledicah neizprosnega izvajanja zakona pravi Igor Knez.

Avstrijska podjetja zaradi jamstev nočejo nositi dodatnega tveganja in prekinjajo sodelovanje s slovenskimi izvajalci storitev.